

Register Number:

Date:

ST. JOSEPH'S COLLEGE (AUTONOMOUS) BANGALORE-27
B.SC, B.A, B.COM & BBA - III SEMESTER
SEMESTER EXAMINATION: DECEMBER 2022
SA 322 – SAMSKRIT

Time- 2hrs

Max Marks-60

I. समुचितम् उत्तरं चिनुत

10×1=10

अ) इन्द्राय कः शापं दत्तवान्?

१. दूर्वासः २. जमदग्निः ३. वसिष्ठः ४. विश्वामित्रः

आ) अमरावतीनगरे का नदी प्रवहति?

१. यमुना २. सरस्वती ३. गङ्गा ४. कावेरी

इ) असुराणां गुरुः कः?

१. दूर्वासः २. वसिष्ठः ३. ददीचिः ४. शुक्राचार्यः

ई) गङ्गावतरणं कस्य काव्यम्?

१. नीलकण्ठदीक्षितस्य २. अप्पय्यस्य ३. नारायणस्य ४. दीक्षितस्

उ) वेङ्कटेश्वरमुखी कः?

१. शिष्यः २. गुरुः ३. राजा ४. लेखकः

ऊ) अस्मिन् काव्ये कति आश्वासाः सन्ति?

१. अष्ट २. पञ्च ३. सप्त ४. षट्

ऋ) इन्द्रस्य पृष्ठतः युद्धे कः आसीत्?

१. वरुणः २. कुबेरः ३. निऋतिः ४. यमः

ऋ) सर्पः कस्य आभरणम्?

१. शिवस्य २. वायोः ३. इन्द्रस्य ४. यमस्य

लृ) चतुर्मुखः कः?

१. शिवः २. बृहस्पतिः ३. ब्रह्मा ४. महेश्वरः

ए) अनसूयायाः पुत्रः कः?

१. दूर्वासः २. बलिः ३. शुक्राचार्यः ४. तारकासुरः

ऐ) शूरपद्मौ कौ

१. नायकौ २. भ्रातरौ ३. पितरौ ४. असुराणां पूर्वजौ

II. श्लोकयोः तात्पर्यं लिखत।

2×5=10

2) दृष्ट्वा कौस्तुभमप्सरोगणमपि प्राक्रान्तवादा मिथो

गीर्वाणाः कति वा न सन्ति भुवने भारा दिवः केवलम्।

निष्क्रान्ते गरहे द्रुते सुरगणे निश्चेष्टिते विष्टये

मा भैष्टेति गिराविरास धुरि यो देवस्तमेव स्तुमः॥

3) गायन्ति चाटु कथयन्ति पदा स्पृशन्ति

पश्यन्ति गाढमपि तत्र परिष्वजन्ते।

कल्पद्रुमानपि समेत्य सुपर्वकान्ता

मुग्धा द्रुमैस्तदितरैश्चिरविप्रलब्धाः॥

4) देवानामपि दैवतं गुरुमपि प्राचां गुरुणामिह

श्रीमन्तं मदनान्तकं कथमपि स्तोतुं कृते निश्चयः।

तेन तवां त्वरयामि भारति बलात्कृष्टापि दुष्टे पथि

प्रासेनोपहतापि जातु कुपिता मा स्म प्रसादं त्यजः॥

III. सविस्तरं लिखत।

2×10=20

5) युद्धासमनन्तरम् अमरावती नगरं कथम् आसीत् इति विवृणुत।

6) नीलकण्ठदीक्षितस्य देश-काल-कृतिमधिकृत्य लिखत।

7) दूर्वासस्य वर्णनं कुरुत।

IV. लघुटिप्पणीं लिखत

2×5=10

8) इन्द्रः

ओ) बृहस्पतिः

औ) अमरावती नगरम्

V. अनुच्छेदं पठित्वा उत्तरत।

कुमारसंभवं नाम कालिदासस्य महाकाव्ये एकम्। अन्यच्च महाकाव्यं रघुवशम्। कुमारसंभवे सप्तदश सर्गाः सन्ति। तेषु आदितः अष्टौ सर्गाः कालिदासेन विरचिताः। इतरे नव सर्गाः केनचित् अर्वाचीनेन कविना रचिताः स्युः। अस्य महाकाव्यस्य वस्तु शिवपुराणादिभ्यः उद्धृतम्। प्रथमेषु अष्टसर्गेषु शिवपार्वत्योः विवाहपर्यन्तं कथा निरूपिता। इतरेषु सर्गेषु कुमारस्य जन्म, तस्य देवसेनापतित्वम्, तारकवधं वर्णितानि। अस्मिन् महाकाव्येऽपि वर्णनानि काव्यवस्तुनः पोषकाण्येव। हिमालयवर्णनं, वसन्तागमनवर्णनं मृगपक्षिणां कामवस्थावर्णनं, पार्वत्याः तपोवर्णनं इत्यादि वर्णनानि कथानिरूपणे समीचीनानि। अस्य काव्यस्य प्रधानः रसः शृङ्गारः।

9) कुमारसंभवे कति सर्गाः सन्ति?

5×2=10

अं. कति सर्गाः कालिदासेन विरचिताः सन्ति?

अः. अस्मिन् कुमारसंभव-महाकाव्ये किं निरूपितम्?

क. कुमारसंभवस्य प्रधानरसः कः?

ख. अस्य गद्यांशस्य शीर्षकं लिखत?

